

hageligheder bagefter, at det var en Ministers Pligt, og at hans Samvittighed krævede af ham af og til at tage noget Saadant paa sine Skuldre og bære det Ansvar, saa finder jeg, at det var meget smukke Sætninger. Der har til alle Tider været fanatiske Mennesker, som have troet at kunne sætte sig ud over Loven, som have ment, at deres Samvittighed krævede af dem at tage paa sig, at se bort fra den positive Lovgivning i et vist Land. Af og til ere de blevene store Mænd, Martyrer; men hvorledes ere de blevene det? Derved, at de virkelig have taget dette Ansvar. Men Meningen med vore Administrators Ansvar er noget helt Andet. Meningen dermed er, at disse Mænd skulle drappere sig i deres Samvittighed og Pligt overfor et kunstforstandigt Publikum ved at sige: Vi tage det hele Ansvar paa vor Ræppe, og hvad gjøre de saa senere? Saa komme de her og knibe ud, naar det kommer til Stykket, og saa give de os Regningen og sige: Vær saa god at betale! Paa den Maade er det let at være Ridder og at paatage sig Ansvar, og det er et let Martyrium for en Minister. Nei, hvis disse Ministre, som paatage sig disse store Ansvar ved uden Bevillingsmyndighedens Samtykke at disponere over Statens Eiendomme og Statens Penge, kom her og sagde: Gaar det ikke igjennem, faae vi ikke Deres Samtykke, saa betale vi selv, saa kunde jeg forstaa det, saa var der noget Hold i den Stilling; men jeg tror, at den ridderlige Ræppe, som man kaster over disse samvittighedsfulde Administratorer, der bagefter sige: „Lad Statskassen betale,“ at denne Ræppe er noget huller. — Naar Spørgsmaalet om Rigsretsaktion i denne Sag er blevet bragt paa Tale her, skal jeg gjentage, hvad den ærede Ordfører sagde, at det er et Spørgsmaal, der har ligget ganske udenfor Udvalget, et Spørgsmaal, hvormed Udvalget Intet har havt at gjøre; men naar de ærede Medlemmer mente, — og raadede Thinget til — at lade det blive staaende ved dette Things Dom, saaledes at Thinget selv skulde afsigedommen, saa er det Møget, som jeg hverken skal sige Ja eller Nei til. Jeg tror, at dette Things Dom har sin fulde Betydning, hvad enten Thinget kommer til den ene eller anden Beslutning med Hensyn til Rigsretsanklage, men hvis Thinget kommer til det Resultat, at Staten her er blevet berøvet 1/2 Million Kroner, saa har ganske vist Thinget denne Dom i sin Haand, om den vil eftergive disse Kroner eller vil holde paa sin Ret. Men hvis Thinget beslutter at holde paa sin Ret, er denne Dom dog ikke tilstrækkelig, thi en saadan Dom bringer ikke Pengene ind i Statskassen, dertil kræves en Tvangsklausul og en Eksekutionstermin, og dem faar man kun hos Rigsretten.

Sable: Vi have nu hørt et Foredrag over den Side af Sagen, som nærmest berører det Juridiske. — Jeg har ogsaa et Par Ord at

fremsføre over for det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgfreds (Termanen). Naar det ærede Medlem har bragt et andet Spørgsmaal ind under denne Forhandling, har han Ret til at gjøre det; thi i den Afgjørelse, det ærede tidligere Ministerium har truffet, og hvorover der nu skal fældes Dom, er der jo netop taget Hensyn til, at denne Ruin kan blive fuldført, og at der kan komme en Kirke paa det Sted, hvor Ruinen staar. Det er altsaa fuldt berettiget, at det ærede Medlem har bragt dette Spørgsmaal frem, og det er netop, fordi han har gjort dette, at jeg vil tillade mig nogle Bemærkninger over for ham. Naar det ærede Medlem omtalte, at Grundstenen til denne Bygning blev nedlagt for at minde om den nuværende oldenborgske Kongestammes Ophøielse paa Danmarks Throne (Afbrydelse) — ja det nuværende Kongehus hører jo ogsaa med til den oldenborgske Stamme — vil denne ene Omstændighed ikke være tilstrækkelig, da det ikke dengang, da det skulde ske, blev fuldblyndet. Men jeg maa omtale andre Forhold, som ledede til, at dette Foretagende kom i Gang, og tillige paapege nogle andre Trin i Udviklingen, som ere værd at tage med under denne Sags Drøftelse. — Umiddelbart før der lagdes Grundsten til dette Foretagende, havde denne Stad oplevet, at den næstforegaaende Konge havde fuldført det Slot, hvori vi nu ere, og den derpaa følgende Konge havde derefter nedrevet det af den foregaaende opførte eller ombyggede Slot og for mange Millioner opført et nyt, det, som brændte, det, paa hvis Grund det nuværende er opført. Samtidig med denne Byggebestræbelse blev der rettet inderekte Opfordringer til Landets Godsbesiddere om at opføre store Pragtbygninger her i Hovedstaden. Saadanne 6 Pragtbygninger for Lehnbesiddere bleve opførte paa Amalienborg Plads. Navnene paa dem, der eiede disse Palaier, ville kunne findes i de paagjældende historiske Dplysninger. De vare ikke oprindelig bestemte til at være Slotte, men derimod vare de Palaier for visse af Landets store Lehnbesiddere. Samtidig med at man foretog dette paa Amalienborg Plads, kom man i Tanke om overfor denne Plads at opføre — paa den anden Side af Gaden — udfor en bred Gade en Kirkebygning i den Stil, som nu var kommen i Brug; denne Stil, som har sit første store Forbillede i Peterskirken i Rom, var navnlig kommen i Brug i Franrig under Kongerne Ludvig den Fjortende og Femtende, og om denne Stil maa man kunne sige dette, at den aldeles ikke stemmer med den oprindelige virkelige Kirkebygningstil; thi med Hensyn til Kirkebygningstilen er der ogsaa en fra gammel Tid nedarvet Skik, og denne Skik vilde netop blive traabt under Fjodder ved den Maade, hvorpaa Kirken var lagt og den Bygningstil, der skulde bruges til den. Den var aldeles ikke stemmende med den, men stridende mod den gamle kirkelige Grundtone, som